

2.
L. F. F. L. S.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ

περί τῆς

ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΠΡΩΤΗΣ
ΗΓΕΜΟΝΕΥΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΣΥΡΙΑΣ
ΚΥΡΗΝΙΟΥ ΓΕΜΟΜΕΝΗΣ,

Quod
Approbante Amplissimo Collegio Philosophico in Regia Academia,
quæ ad Auram est,

SUB PRÆSIDIO

Maxime Reverendi atque Amplissimi VIRI

M. JOHANNIS HAARTMAN,

Log. & Metaph. Prof. Reg. & Ordin.

Placido Eruditorum Examine

modeste Submittit

JOHANNES N. FRIBERG

W-Gothia Svecus.

In Auditorio Maximo, die XVIII. Junii anno *Χριστοφορίας*
C1810CCXXX.

H. L. L. C.

ΑΒΟÆ, Excusum Typis ΚΙΑΜΠΙΑ ΝΙΣ.

S:æ R:
MAGNÆ FI-

REVERENDISSIMO in CHRISTO
PATRI ac DOMINO

D. N. LAURENTIO
TAMMELIN,

Diœceseos Aboënsis EPISCOPO Eminentissimo, Regiæ ibidem A-
cademiæ PRO-CANCELLARIO Magnificentissimo, Scholarumque
per totam Diœcesin EPHORO Accuratissimo, nec non Venerandi
Consistorii Ecclesiastici PRÆSIDI Gravissimo, NUTRITIO per ali-
quot annos Propensissimo Benignissimo,

MÆCENATIBUS

*Q*ua cura præcipue solet exercere eos, quos Magnorum Virorum nomina
adducant rationes importunitatis nota declinande; Eandem benignitas
nequeunt quot Vestris beneficiis cumulatus MÆCENATES SUMMI, Societatem Mu-
zi florem mutata, ad solem, ita & mihi ad Vestrum converti liceat Sidus.
seram oculis Vestris subjiciam. Fateor equidem scriptionem hanc esse jejunam
conscia, ob id venit supplex, ut Vestris nominibus ornatur, vultuque exhibatur be-
ficus ad cælum palmis, assidue Deum rogabo, ut terris tam CARA PIGNORA quam

REVERENDISSIMI NOMINIS TUI

Client
Johannes

æ M:ris
DEI VIRIS

NOBILISSIMO GENEROSISSIMO QVE
DOMINO

D^N. JONÆ WULF-
WENSTIerna,

Regi Camerae Collegii CONSILIARIO Cosultissimo, nec non Pala-
tiii Ordinis Equestris, quod Holmiae est, SECRETARIO
Maxime Incluto,

Ut Cognationis Propinquitate Juncto, ita summa cum venera-
tione perpetim colendo,

SUMMIS.

*scriptis suis publica luci exponendis praefigero lubido est, ut facti sui idoneas
Vestra MAECENATES SUMMI in Praesens mihi plane ademit. Numerari namque
sicut ut addixi ita addico fidam, Patiamini igitur, ut quemadmodum Clytie
Patiamini inquam, ut hanc qualem unquo observantiae devotique animi tes-
& infirmam; Sed quia meo stilo infirmis est & pauperis cultus sibi ipsa
nigro. Hanc ego nactus felicitatis meae portum solvam, qua debeo, proten-
ditissime concedat, & non nisi seros post annos ad caelestia transferri jubeat.*

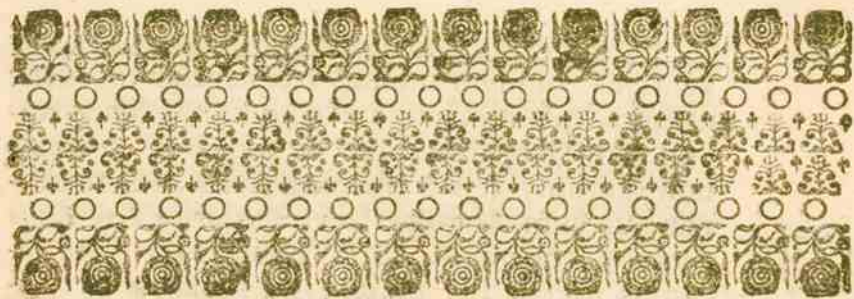
NOBILISSIMI GENEROSISSIMI QVE NOMINIS TUI

Humillimus

N. Friberg.

AD LECTOREM.

Duo potissimum sunt, quorum excusationem in presenti afferro B. L. Alterum quidem quod $\pi\alpha\iota\ \tau\acute{\iota}\nu\ \alpha\pi\omicron\upsilon\gamma\alpha\Phi\acute{\iota}\varsigma\ \pi\epsilon\pi\lambda\eta\tau\iota\ \text{Luc. 2. cap. v. 2.}$ commemorata scripturus, materiam pertractatu difficilem plane elegerim; Altera quod ab aliis quadam diversa hic scripserim. Atque ut non diffiteor quaestiones hac de re ad Liquidum à nemine deductas esse, nec posse fortassis; ita non me culpandum reor, si in argumento tam preclaro & illustri, post alios periculum fecerim, quousque mihi progredi liceret. Quod vero deservam interdum auctoritates eas, quas alii tamen, non spreverunt nec spernunt, existimo memet à signis boni disputatoris haud digredi, si quando involutus discordantium globis respecto Veritatis Aquilas. Sunt heic, si uspiam, turbines sententiarum innumeri, qui dum ratem in transversa rapiunt aut circumagunt, tantas mihi affundunt tenebras ex obscuriori temporum computatione, ut difficilior saepe sit exitus, quam ex Labyrintho. Non tamen ideo abjiciendam esse putavi spem omnis veri ex antiquis rebus eruendi. In puteo veritatem latere dixit Democritus; Laboribus proinde hinc eruenda est. Et quo quis in opere tam honesto fuerit pertinacior, eo majores sperabit suae industriae fructus. Verum o Zoile, Te, qui tanquam Aranea ex optimis quibusque exsugis quod pessimum est, tuum torquet virus.

In Nomine Jesu.

Agostino

Immortales esse civitates affirmanti licet Isocrati (a), quem (a) De pace secutus Imperator Julianus (b), (b) L. readeo consenserit Tiberius (c), ut rum(c) Tac si ovo ovum addatur nihil in L. 3. Ann. veniatur similius: Republicam scilicet aeternam esse libere pronunciando. * Historiam tamen vol-

A

venti-

(*) h. e. esse posse, quia scilicet Civitates & Republ. sunt ex eo corporum genere, quod ex distantibus constat, id est secundum Aristotelem lib. Polit. 3. o. c. 1.

ventibus omnem nullius frequentior occurrit mentio, quam inconstantiae ac mutabilitatis Imperiorum Regnorumque scriptoribus profanis non tantum, sed & Pulpitii sacris decantatissimae, ut cum Augustae ævi scriptore *Tito Livio Patavino*, quem *Tacitus* (d) confirmat, vere dicamus necesse sit: quanto *psura recentium & veterum*

(d) Tacit.
Ann. lib.
6. 18.

γὰρ ἐκ πλείων συνίστηε καὶ γίνεται ἐν ἑκκοῦν, εἴτε ἐκ συναγῶν εἴτε ἐκ διηομιύων, cui assentiuntur *Seneca Epist. 102.* & *Achilles Statius*, *cujus ad Aratum hæc sunt verba:* παραρήρηος δὲ Κορων ὁ μαθηματικὸς, σάματα λέγειναι ὅσα ὑπὸ μιᾶς ἐξέως ἠνωμένα χαλαρεῖται, ὅσα λίθος, ξύλον. ἔστι δὲ ἐξ ἑξ πνεῦμα σάματος συνεκτικόν. Συνημμένα δὲ ὅσα ἔχ ὑπὸ μιᾶς ἐξέως δεδεῖται, ὡς πλείων ὡς οἰκία. Τὸ μὲν γὰρ ἐκ πολλῶν συνίσταται, ἢ δὲ ἐκ πολλῶν λίθων σύγκαιται, διέσπῳ δὲ ὡς χορός. τῶν δὲ τοιαύτων διτταὶ αἱ διαφοραί, ἵα μὲν γὰρ ὁμοισμένων σαμάτων καὶ ἁοιδμῶ ληπλῶν ὡς χορός. τὰ δὲ ἐξ ἁοιστῶν ὡς ὄχλος. *Observavit Mathematicus Conon, corpora dici quæ uno tempore unum sunt, ut lapis, lignum. Est autem tenor spiritus corpus continens. Connexa vetero, quæ non uno tempore juncta sunt, ut navis, ut domus. Nam & illa ex multis est tabulis, & hæc ex lapidibus multis: Distantia ut chorus: sed & hæc duum generum inter se differentium. Sunt eo*

ram reuolvimus monumenta tanto magis nobis rerum
 mortalium ludibria cunctis in negotiis obverfantur.
 Quibus mutationibus atque conversionibus ob-
 noxiæ non fuerunt, etiam potentiffimæ civita-
 tes & imperia, donec absoluto suo spatio, pror-
 sus esse defierunt, adeo ut vix nominis sui fa-
 mam reliquerint? Ne alia dicam qvatuor illa
 Danieli Prophetæ celebrata imperia cogitemus,
 quibus, quæ vires, quod robur fuerit, si alia
 historicorum præclara non exstarent monumen-

A 2

ta

nim alia ex corporibus definitis, & que numerum
 habent cognitu facilis ut chorus; alia ex infinitis
 ut populus, Uni namque nomini subjectum
 est, quod habet spiritum unum ut loquitur
 Plutarchus. Is autem spiritus sive est, in po-
 pulo est vite civilis consociatio plena atque perfe-
 cta, cujus prima productio est summum imperium,
 vinculum per quod respublica coheret, spiritus vitalis,
 quem tot millia trahunt ut Seneca loquitur,
 lib. 1. de Clement c. 4. Plane autem corpora
 hæc artificialia instar habent corporis natu-
 ralis, Corpus naturale idem esse non definit.
 particulis paulatim commutatis, una manente spe-
 cie ut Alphenus ex Philosophis differit Epist. 58. citasse
 Gratio.

ta vel tota similitudines, quibus Spiritus Sanctus ea describere voluit, ostenderent. Sed ad institutum propius. Judæorum regnum, quod solius Dei peculium per multa secula obtinuit, suas etiam quam sapissime expertum est fortunæ

(e) in Niz- vicissitudines, ut conjecturæ R. Lipmanni (e)
zabon n. circa expositionem capitis 49. Geneleos, ubi

46.

וְדַוּ בִּירְגָמִי כַּסְיָתוֹנִים intelligi vult, prout hæc vox sumitur in Ps. 2, 9. atq; adeo magnas angustias & afflictiones tribui ex Judæa oriundæ denunciari, eatenus aliquod inde argumentum subnasci videatur. Præter tot namque bella, totque gentis suæ in distitas terras abductionses, aliosque casus sæpe sæpius ruinam minitantes, quos semper excipere coacta est Judæa, etiam ceu maximum perpeffa est malum in oriente rem

lib. 2. Hist. Sacr. pag. 119. Ascalonitæ filius, Herodes alienigena *Sulpitii Severo* dictus, regnum Judææ à Senatu & Populo Romano petiit, accepitque. Hunc primum Judæi externum regem cœperunt habere. Etenim jam adventante Christo necesse erat

secun

secundam vaticinia Prophetarum, suis eos
 ducibus privari, ne quid ultra Christum exspe-
 ctarent. Hujus sub Adventu, qui *Herode alie-*
nigæ in Judæa regnante factus commemo-
 ratur juxta omnium Chronologorum consen-
 sum, Romanorum Cæsarem agente *Augusto* cen-
 sum non tantum indictum sed & peractum Lu-
 ca Evangelista teste Sacræ innunt Pandectæ,
 utpote qui certissimum indicium sceptri de Ju-
 da ablati. Lucas enim cap. 2. v. 2. inquit *αὐτῆς ἡ*

Luc. cap. 2.
Il. v. 20

ἐπιγραφῆς τῆς ἀπογραφῆς ἧστουκτο ἐξ ἧς Σουλῆς Κουβίρ.
 At cum censui huic Lucæ commemorato, tan-
 tæ ex mendaciis obortæ sint tenebræ, ut sua
 jaceret nocte sepultus nisi Scripturæ Sæ lampa-
 de illustratus affirmaretur, operæ pretium du-
 xi, si quantum ingenii modulus permetteret
 meus, divina benedicente gratia paululum in
 Chronologicis oberrans, tentavero

Quid valeant bumeri quid ferre recusant

Plane existimans, quod

Hanc satis est mollem si mea reddit humis.

Ovid. Pont.

Latet equidem in obscuris Laciniis, quod ve-
 rum est, sed illas excutere

lib. I. Ep. 5.

Hic opus hic Labor

Virgil. Æ-

In omnibus verum eruere & in Lucem proferre
 Herculis est, cuius

neid. lib. 6.

v. 12.

Opus Elis habes

Ovid. Met.

Ubi l. 9. Fab. 30

Ubi Augeæ dicitur purgasse stabulum Verum ut facilis concessero, disquisituro mihi innumeras fere Scyllas & Charybdes, quas vel à Circe edoctus Ulysses vix præternavigasset, objici præcipue cum in ipso disquisitionis hujus aditu mox duæ ingressuro oblatrent difficultates, quarum prior confusis veri falsique limitibus, Poëtis decantatam exhibet chimæram, in qua caput quasi caudam refert, & dulcherrimi *Χρονολογίας* fundamenti in Novo Testamento, quale oportuit Censum esse, Cyrenio circa nativitatem Salvatoris nostri à Luca tributum, tantum non omnia luxata deque sedibus suis mota conspiciamus membra; Aliis Cyrenii hunc censum statuentib⁹ peractū fuisse illo ipso tempore, quo Archelaus relegatus legitur apud Josephum lib. 2. de bello Judaic. cap. 6. seditione inter Judæos orta, duce Juda Gaulonita. Act. 5. 37. de qua re postea. Nam hic sermonem abrumpunt & signa ultro inferunt, quibus bellum eram indicturus. Et ut tempore sunt propinquiores, ita in principiis locati, *Baronius & Casaubonus*, incertum fere cujus subductu laceffunt. Binaris connumero *Tertullianum & Josephum* cum ceteris, quorum vel sola nomina cuspidibus armata visuntur. Non tñ, illi Quirinium hunc in campos eductum oppriment functionem Præ-

fidis in Syria denegando. Et cum ea sit materia nobilitas, ut illa recte explicata, non parum faciat ad veram de tempore Nativitatis Christi sententiam confirmandam; ignota vero, minusve recte intellecta in Labyrinthos præcipites fere inextricabiles ut Terferus loquitur, Candidi Lectoris Benevolentia fretus, unum ex iis ad singulare certamen provocabo, eoq̄ ut spes est devicto ceteros aggrediar hostes (f) Aut etiam quod disco ex callidis bellatoribus, qui ducem ultricibus venantur oculis, si quis agmen ducit illum oppugnabo. Vanos enim audivi serpentum ictus, dum, capitibus detruncatis, cauda minantur. Sed ad portam Hannibal.

*Jo. Terfer.
in Chron.
Sacra p. 61.
(f) Florus.
lib. 1. c. 3*

CAPUT PRIUS.

Mira heic prodit acies, in qua ceteris ad pugnandum fortiores totam belli molem sustinent *Baronius & Casaubonus*, quos in hac re Mæandros appellare poteris. Illi sunt post cuius terga tot glomerantur cohortes, Tertullianum tertii seculi scriptorem, Josephumque primi seculi post Christum natum Historicum Judæum in hac Chronologiæ parte inertes sequentes duces. Isto ille prodijt seculo, quo timeret

Scalig. in
Proleg. de
Emend.
Temp.

meret omnem secum tumulo illatum iri de Christo nato veritatem. Et *hic* quamvis Scaligero dignus visus fuerit, qui omnium scriptorum veracissimus religiosissimusque censeatur. Tamen, cum per ævi ignaviam aut non potuerit, aut per ignobile, in hac re, ingenium vera tradere noluerit, contradictoriis posteros decipit. Sed ut brevibus defungar, more disputantibus recepto, nonnullis Etymologiam vocum in frontispicio dissertationis exstantium pandam. *Απογραφή*, cujus meminit Titulus *σχεδιασμός* à verbo *ἀπογράφειν*, quod *πολύσημο* est, deduci adeo clarum esse exitumaverim, ut vel *ἀναγράβειν* & quisque hoc fere deprehendat. Significat enim non semper tributi exactiōnem, ut apud Josephum (g) & Aristotelem ubi de Cypselo Corinthiorum Tyranno ait: *ἐπιτάμειν τῶν ἰσθμίων ἀπογράφειν, ἀπογραφὰ μὲν δὲ πάντων τῶν δέκατον μέρος καθ' ἑκάστην ἔλαβε*; Sed aliquando etiam nudam descriptionem & dinumerationem populi, Græcis *ἀπαριθμησις* dictam, notat, quæ præcipue genuina significatio verbi *ἀπογράφειν* esse solet. Ita Thrasyllus, memorante Æ-

(g) Joseph.
Ant. Jud.
Lib. 17. §
18.

(h) V. Hist. liano (h), omnes naves in Pyræum appul-
sas esse putabat, *καὶ ἀπεγραφεῖν αὐτὰ, καὶ αὖ πάλιν*
XXV. p. m. *ἱερίμπε. τὸ ἀπογράφειν* apud Aristotelem e-
jusmo

dem obtinet significationem ut 2. Reg. 17. 37.
 כתב לכו scripsit vobis, & Dan. 6. 25. Esdr.
 4. 8. Dan. 5. 5. Esdr. 5. 7. ubi occurrit part. Pe-
 hal. כתב scriptum erat, formæ Chaldaicæ pro

(i) *J. Buxtorf. in suo Lex. Hebr. & Chald. p. 379. item in Lexic. Rabb. Phil. pag. 914.*
 כתב conferatur Buxtorfius (i), Masorethis familiare de vocibus aliter scriptis & Lectis, unde quoque ejus oppositum קרי Lectum. Athæc
 ὡς ἐν ἀπόδο. Vocem ἀπογραφή, proxime excipit
 πρώτη, quæ contracta est ex ποσάτ & pro ποσάτ;
 ἂ ποδ, ante, varias apud Græcos admittens
 constructiones. Præcipua est, quod quam sæpissime ponatur pro comparativo. ut Joh. Cap. 1.
 30. ὁ πρῶτός μου ἦν, i. e. πρότερος, qui prior me
 fuit. Et ibidem cap. 15. 18. ὁ κόσμος ἐμὲ πρῶτον
 ὕμῶν μίσηκε, mundus me priorem vobis odio
 habuit. Hinc est quod multi ac præclaræ eru-
 ditionis viri etiam eodem modo voluerint πρώ-
 τη hoc loco significare πρότερον, in quorum nu-
 mero sunt Joh. Conr. Danhaverus (k); Justus
 Christ, Schonierus (l) nec non Matthias Ber-
 neggerus (m), qui libere pronunciare haud gra-
 vatus est, quod nihil quicquam de hujus inter-
 pretationis veritate dubitent ii; quos non lu-
 brica fides interpretum tenet, sed Græca Grā-
 matica docuit πρώτη hoc loco idem esse quod
 πρώτος. Alii iterum haud minoris eruditionis
 arbitrantur vocem πρώτην significare debere προ-
 τερον, sed ita tamen, ut ἡγεμονικῶς non sit geni-
 tivus

(k) *Idea bo- ni Inter- pret. p. 92.*
 (l) *in Præf. ad Colleg. Nov. cont. p. 59.*
 (m) *Orat. IX. p. 244.*

tivus consequentiæ, nec regatur à πρώτῃ quod stat loco Comparativi juxta illos, verum arbitrantur voculam πρὸ, καὶ ἔμειψεν Græcis non insuetam omissam, debere præterea subintelligi ac suppleri in hunc modum: αὐτῆς ἢ ἀπογραφή πρώτῃ (παρὰ τὴν) ἑξῆς (πρὸς) ἡγεμονίαν. Ἐπιπέδου τῆς Συρίας i. e. Hæc descriptio prior vel ante facta est, quam præ esset Syriæ Cyrenius; videatur Lambertus Bos (n), qui particulæ πρὸ post πρῶ (n) Specim. 7 ἔμειψεν erudite explanavit, & Keuchenius ad Mystéria hunc locum, qui exemplis ex versione LXX, Ellipseos Virali V. T. petitis illustravit **. Verum Græci ex nec prioris hujus sententiæ Medicamentum est bonum; Est enim contra omnem rationem historicam. Posteriolem sententiam quod attinet & nec illa usque adeo bona est, nam heic loci nulla videtur subesse

B 2 ratio

** Hujus sententiæ interpres primus non fuit Herbar-
 dus Consiliarius Bavaricus, cujus tacitam injectis
 mentionem Casaubonus Exerc. I. num. 32. nec Jo.
 Georg. Hervartus, ut existimavit DEILINGIUS, sed
 Joseph. Scaliger, qui postea suam merito mutavit
 sententiam, ut l. c. notavit Casaubonus, Scali-
 geri hujus sententiam in Chronol. cap. 241. seqq.
 Hervartus secutus ita ornavit ac commendavit
 ut sectatores nancisceretur viros eruditissimos,

ratio cur ἐπιπέσει πρὸς post πρὸς facta sit, nisi dicere velimus Lucam apprime compositum esse ad mentiendum, seu quod potius dixerō, decipiendū. Nam si non facta sit descriptio Præfide Cyrenio, cur opus ejus meminisse, cur non potius ejus injecit mentionem Lucas sub quo ea facta? Historici enim non dicunt, sub quo aliquid non factum, sed sub quo sit

(o) *Commēt.* factum, inquit J. G. Dorscheus (o). Ceteras opiniones quas fovēt eruditi circa voculam πρὸς, utpote nullam vim indagandæ veritatis, nullumque pondus habentes sciens volensque prætereo. Volunt namque haud pauci

Gor

J. Keplerum quem laudat Berneggerus, Reinesium J. Coccejum, Schelstratenum Imbonatum, Henschenium & Paper-brochium, Antonium Byæum, J. Marckium, Nicol. Toinardum, Eras. Schmidium, J. Clericum, Petrum Keuchendum aliosque, imprimis autem Jac. Parizonium, qui in doctissima illa Dissertatione de Augustæa Orbis terrarum descriptione, hanc sententiam, adhibitis etiam subsidiis tam egregie asseruisse ac vindicasse censeatur, ut ejus rationibus expensis ultro libenterque subscripserit in Dissertatione de Claris Quirinis § VII. p. 35. Vir Summe Reverendus D. D. Boernerus Theologus Lipsiensis Clarissimus, ut memorato audit DELLINGIO.

Gordium nodum solvere omnem unius κόμμα-
 τος positu ante vel post vocabulum πρώτη, ut
 si subjungatur κίμμοσ, hæc erit enunciatio: *De-
 scriptio hæc omnium sub Romanis Imperatori-
 bus in Judæa prima fuit; si vero præponatur,
 πρώτη referendum est ad ἐγίνετο, ut significetur
 hanc descriptionem primam fuisse, quæ à Cyre-
 nio facta sit, quæ alia deinceps consecuta sit,
 ut mōnet Beza. Heinsius etiam posteriori sen-
 tentiæ patrocinator κόμμα τῶ πρώτῃ præmitten-
 do. Erasmus v. sensum cernens ambiguum,
 nullam distinctionis apposuit notam. Verum
 enim vero quam falsa tricusque implicata utra-
 que sententia sit, norunt, quos non latet cen-
 sus actos temporibus Pompeji Magni in Judæa
 ut supra inuimus, vocabulumque ἐπιγραφῆ,
 ut antea dictum, non heic significare ἐπισημοῖν
 sed ἀπαριθμῶσιν, ut nec respectu Cyrenii dici
 potest primus vel secundus census. Census e-
 nim cuius meminit Josephus (p), inq̄uens: *Mis- (p) Antiq.
 sus est à Cesare vir Consularis Quirinus, non Jud. lib.
 ut Lucas τῶ ἐπιγραφῆν, sed ἐπισημοῖν, & 17. in fine
 paucis interiectis, πάντες τῶν ἐσίων γέγονεν, me- & in init.
 rito appellatur census, cum constet pecunias lib. 18.
 esse exactas, unde etiam turbas movit Judas
 Galilæus, qui alias Gaulonites nuncupatur. Mi-
 hi igitur si dicendum est quicquam hac de re,
 existimarim rem omnem facile planam evasu-
 ram,**

ram, salvâ tamen aliorum sententiâ, nulli namque nostram obtrudere cupimus, si dixerò non heic vocabulum πρώτη reddi debere per *Primæ* sed per *Primaria* vel *Præcipua*, cum non semper ordinis rationem habeat, cui aliquid ut posterius respondet, sed præter varias significationes alias, denotare quoque deprehendimus hoc vocabulum *Præcipuum* ac *Primarium* quid, ut 1. Cor. 15. 3. 1. Tim. 1. 15. Rom. 3. 2. & Act. 28. 7. ut sic fiat hic sensus Ἄυτη ἡ ἀρχαία πρώτη, ἐγένετο ἡγεμονεύουσα τῆς Συρίας Κυρήνης: Descriptio hæc *primaria* vel *præcipua*, facta est præsidem Syriæ agente Cyrenio. *Primaria* dici potest ea propter, quod πᾶσιν οἰκιστῶν describere iusserit Augustus, atque hoc modo Maxima fuit seu *primaria* respectu reliquarum, quas per certas provincias instituendas indixit Cæsar. Nam testatur Suetonius censum ab Augusto ter actum fuisse. Quod idem docent Tabulæ Ancyranæ, quas in *Pandectis suis Turcicis* Leunclavius & in *Inscriptionibus suis* Gryterus, ac non ita pridem Henricus Norisius in *Cenotaphiis Pisanis* Dissert. secund. pagin. 82. & 23. repræsentant. At ne diutius hisce immoremur ordinis postulat ratio ut pedem ad vocabulum ἡγεμονεύουσα & quod in frontispicio Dissertatiunculæ Tertio comparet loco, promoveamus. Et ut tantis non est involutum difficultatibus ac priores voculæ, sufficiat

sciat in transcurso quasi notare, quod verbo
 tuam debeat originem, denotetque
 ducem esse; Verum tamen non semper Ordina-
 rium sed extra ordinarium. Notissimum e-
 enim ex G. H. Nieuport (q) est, quod Magistra-
 tus à temporibus dividantur, ut alii sint Ordina-
 rii, qui statis temporibus semperque in Re-
 publica fuerunt, ut Consules, Prætores, Ædi-
 les, Tribuni plebis, Quæstores aliique. Alii
 Extraordinarii, quales fuere, Dictator, Magi-
 ster Equitum, Censor, Interrex, pluresque alii.
 Hæc huc usque. Cetera quæ in Titulo su-
 persunt vocabula non est ut C. L. aperiam, cum
 apertissima sint, & cuique quam maxime ob-
 via, quapropter venia B. L. illorum Etymolo-
 gia pertexenda superledeo. Ad *Κυριος* vocabu-
 lum quod spectat, num ita vel alio modo le-
 gendum in Textu N. T. authentico paucis in
 posterioribus data occasione indicabo. Atque
 hæc sunt, quæ breviter & ut spero perspicue
 circa Etymologiam ac Significationem vocum,
 in qua toties à viris eruditis lusum est, obser-
 vare necessarium duxi. Sin autem hæc tibi di-
 splicerent Lector Cato; En asylum, ubi & do-
 ctos nonnunquam honeste latere dixit Bœcle-
 rus (r): *Non liquet.* Nec ego si hæc vana &
 falsa, quidquam in hisce rebus asseverare au-
 deo, luserint licet alii (r).

(q) *Comp. Antiqu. Rom. Sect. II. cap. 1. pag. 46.*

(r) *Instit. Polit. lib. 1. cap. 2. p. m. 34.*

(s) *Videsis Homer. in Βασιλαμνομαχία. Maro in Cutilice. Ovidius in Nuce. vid. quoque Erasmi. Roterdami. in pref. ad Encomium Morie pag. II. & in Eneidom. pag. 27.*

CAPUT POSTERIUS.

Signo sic prælii dato, explicatis scilicet breviter vocabulis & quæ circa illa controversiis, in campum prodeunt hostilia ferentes arma, de Cyrenio Syriæ Præsidente, tela quasi mutua vibraturi Baronius & Casaubonus Josephum Tertulianumque hac in re duces agnoscentes suos. Et ne belli exitus esset incertus, ecce! in subsidium sibi junxit Casaubonus novendecim præfides Syriæ semet suo excipientes ordine ab anno U. C. 693. ad munus usque Cyrenii Præsidis peractum, quod in se, secundum Casaubonum, suscepit Anno U. C. 759. Baronium quinque tantum Præsidibus stipatum, verborum fulminibus debellaturus. Vixit Baronius Post natum Christum in fine seculi Decimi Sexti, & initio decimi Septimi, h. e. natus est 1538. d. 30. Oct. & denatus 1607. prid. Kalend. Quintil. (ff)

Qui

(ff) *Freberi theatr. Eruditorum. Wil. sch Memoria Superins. Pirmensium. Diarium Eruditorum virorum. Hofman. Lexicon Universale vid. Lexic. Compendios. D. Jo. Burch. Menckii pag. 238. & 239.*

Qvi opera ipsius XII. Tomis comprehensa per-
 legerunt, illis non dicam, quam fuit scriptor
 in plurimis vanus, quibus vero pluris consti-
 terint nobiles horæ, quam ut nugis sint vena-
 les, iis dicam Cæsarem Baronium Soranum fu-
 isse Cardinalem Papæ Sixti V. hominem ad quæ-
 vis audenda arroganter projectum. Cajum So-
 cium namque, ut alia multa omittam, cum
 Antonii in Syriam una cum Ventidio aliisque
 esset Legatus ut ex Dionis lib. 49. ac Josephi
 Origine decima quarta c. 26. Loquitur Casau-
 bonus (t) pro munificentia sua Apostolicæ se-
 dis Bibliothecarius in Syria Præsidis nomine or-
 natum nobis exhibuit. Verum ut de singulis
 videre, quid præstiterit Monachus esset nimis
 prolixum itaque discendi cupidos ad Casaubo-
 num in loco citato & seqq remitto. Et ut o-
 mne bellum est διδασκαλός ἀδικίας censente Ty-
 rio Maximo apud Isogæum (u) ideoque eo per-
 venit pugnæ discrimen, ut parum mihi fida
 societas vel cum Baronio vel cum Casaubono,
 utpote studio partium detentis, quandoquidem
 horum posterior præcipue Josephum Tertulli-
 anumque secutus dubiam reddat fidem multi-
 tudine præsidum enumeranda, & Sentium Sa-
 turninū loco Quirinii tempore Nativitatis Chri-
 sti Præsidem Syriæ constituendo. Sed ut for-
 tes imiter Imperatores, victoriam non in nu-
 C
 mero

(t) I/A. CA-
 saub. Exerc.
 I. p. 99. i.

(u) Sim. I-
 sog. Carls
 Segerfch.
 p. 30.

mero sed virtute militum ponentes, Casaubo-
 num cum multitudine ad angustias loco-
 rum redactum, ubi suos non valet explicare
 cohortes, opprimere si non licet saltem suo
 ipsius numero circumvenire studebo, Præsidem
 Syriæ recepturus Cyrenium. Exstitisse Cyre-
 nium seu Sulpitium Quirinium quendam Ro-
 manum genere, sed non ex patricia Sulpitio-
 rum familia virum Consularem, rebusque per
 Syriam Ciliciamque gestis celebrem, nullum
 fore existimo qui negaverit, cum præter divi-
 ni scriptoris Lucæ *αὐτοπιση* assertionem confir-
 met Annal. Rom. Scriptor Cornel. Tacitus (x).
 Nec etiam arbitror est, qui dubitet num Cy-
 renio Syriæ Præside unquam fuerit instituta
 descriptio; egisse enim censum Syriæque præ-
 fuisse negari non potest rotunde confitente Jo-
 sepho (y) Verum num eo ipso tempore, quo
 nascereetur Christus vivente adhuc Herode, quo-
 ve tempore Josepho & Tertulliano affirmantib⁹
 Sentius Saturninus administravit Syriam, est de
 quo lis movetur summa, Discrimini huic memet
 cum imifero magno numero oppressuri accur-
 runt eruditi, ut defunctum me penit⁹ jam statim
 sperarim, non tam ut vincant solliciti quam ut
 omnia mihi turbent atque confundant. Con-
 je turarunt namque alii *αβουρα* hoc apud Lucam
 secundum *αβουρα* ab homine seu sciolo, seu falsa-
 tio,

(x) Cornel.
 Tac. An-
 nal. lib. 2.
 s. 48.

(y) Joseph.
 Antiq. lib.
 17. in fin.
 & lib. 18.
 in init.

rio, ut loquitur Wernsdorfius (2) præter rem (2) *Gottlieb Wernsd.*
 infartum esse. Alii autem verum ipsum pro *Wernsd.*
 genuino agnoscunt, loco *ἡ Κουρηνία* legendum *de Consul*
 esse *Κουρηνία* censuerunt. Quæ sententiæ ut sa- *Oct. Aug.*
 cris Literis maxime injuriis, ita quo minus *pag. 6.*
 recipiantur vide cit. loc. Præter has & alia
 quoque ibidem comparet sententia, scil: quod
 videatur Valesio errorem in textum irrep-
 sisse in nomine Qvirinii, ideoque pro Qvirinio
 restituendum Sentium Saturninum. Hunc
 enim Præsidem Syriæ fuisse sub finem regni
 Herodis teste Josepho. Provocat porro ad Ter-
 tullianum qui lib. IV. cap. 19. Disputans de Ve-
 ritate carnis Christi contra Marcionem census
 in Judæa actos refert per Sentium Saturninum.
 Alii iterum suspicantur codices Tertulliani esse
 corruptos, librariumque cum intelligeret ex
 Josepho Sentium Saturninum istis temporibus
 præfuisse Syriæ non respiciens ad Lucam, no-
 men ejus in margine addidisse, vel parenthesi
 inclusisse, à describentibus autem incautius te-
 xtu insertum fuisse; præsertim cum Vocula
 Nunc, quæ eodem in loco legitur aut sensui
 parum congrue, aut prorsus otiose posita esse
 videatur. Sed sunt alia multa meræ Conjectu-
 ræ parum propositum nostrum promoventes.
 Proinde ne cum larvis pugnem uti ajunt certi
 aliquid ponendum est, utpote à quo & ad quem

(a) *Comment. in
Lucam, p.
673.*

tota collimet disquisitione. In Casaubono, quamvis magnam adhibuerit industriam in conficiendo Catalogo Præsulum Syriae, adeo ut iudicetur apud Dorscheum (a) tamen accuratam notitiam nos haurire non est quod nobis persvadeamus, praesertim cum ipse, licet adeo ob insufficientem Præsulum Syriae recensionem & Josephi castigationem in Baronium fuerit exacerbatus, confiteri habeat necesse semet deficientibus historicis tempora non notare exacte, verum *ὡς ἐν πλάτῃ* & rudi Minerva (b). Sed quid est quod tanti faciamus Josephi & Tertulliani auctoritatem? Nonne illis nulla est quae reponatur auctoritas? Est certe, ut mihi videtur si auctoritatibus pugnandum est, Irenæi lib. 3. cap. 25. Cyrilli Alexandrini libro contra Julianum Apostatam ubi ipsius Apostatae testimonium memoratur de Christo descripto una cum Maria & Joseph sub Quirinio. Verum promissi memor operam sum daturus summam ut Casaubonum in defectu Historicorum suo ipsius numero circumveniam. Fuit hic noster Quirinius Consul ante 22. suae ætatis annum, Juliano 34. inquit Terferus (c). Est enim annus 15. Julianus 1. annus pugnae Actiacæ & U. C. 722, Olymp. 187. 2. Addantur igitur anni 34. & U. C. 722. summam conficient annorum 756. detrahantur iterum anni illi quindecim & rema-

(b) *Isac.
Casaub. in
Exerc. 1.
p. 98.*

remanebunt 741. atque hic ipse annus est annus
 Consulatus Quirinii. Videamus quoque num hic
 calculus cum Nativitate Christi coincidere ali-
 quo modo potest; non autem heic curo subti-
 les istos calculos, quos apud Mathematicos re-
 perire licet, sed ut datum accipio quod pleri-
 que admittunt Christum natum 28. anno post
 Actiacam pugnam, ait enim Clemens Alexan-
 drinus lib. 1. Strom. Dominum nostrum *ἡμέτερον*
δὲ καὶ ἐκαστὸν ἔτος octavo & vigesimo anno na-
 tum, cum primum jusserunt recensionem fieri
 tempore Augusti. Per illum vero vicesimum
 Octavum annum non alium intelligit quam A-
 ctacum à capta scilicet Alexandria, quem infra
 annum Augusti vocat, ut explicat Terferus,
 quod eo anno Augustus solus & sine æmulo
 imperaverit. Regnavit igitur Augustus annos
 56, duodecim annis collegam habens Antoni-
 um. Hi 12. anni si subducantur 56. remanent
 44. initium suum in Actiaca pugna sumentes;
 ex hisce iterum subducantur 28, natus enim est
 Christus eo anno post pugnam ut supra innui-
 mus, 16 remanebunt anni, atque tot annos im-
 perium tenuit Augustus post natum Salvatorem.
 Erat enim Augustus teste Terfero dum naturæ
 redderet debitum vir 75. annorum, ex quibus
 si auferantur 44. supererunt anni 31. quot an-
 nos impleverat dum Victor ad actium exstitit.

Qvi

Qui iterum de 720. quando pugna contigit Actiaca remanebunt 689. & jam natus est Augustus, addantur iterum hisce 75. erunt 764. & tunc denatus est, demtis ex hisce 16 remanent 748. atque hoc anno natus est Christus. Atque sic est inter Consulatum Qvirinii & nativitatem Salvatoris 6. aut 7. annorum discrepantia. Quod autem numerat ex Josepho Casaubonus id de posteriori functione Cyrenii intelligendum est. Quomodo igitur Sentius Saturninus Præses esse potuit Syriæ tempore Nativitatis Christi cum anno Urbis Conditæ 754. fuerit consul quemadmodum testatur Vellejus Paterculus (d) & Augustus semper vetus servavit institutum ut Syriæ Viros præficeret Consulares ut loquitur Casaubonus (e), non equidem est quod perspicere possum. Videmus igitur Josephum de sola descriptione posteriori Judææ loquentem decepisse Tertullianum ejusque omnes affectas auctoritati ipsius nimium quantum tribuentes, ut prius Qvirinio apud *ἀντισσην* Lucam Extraordinariam functionem adscriberent quam Ordinariam Sentio Saturnino apud Josephum Tertullianumque denegarent. Verosimillimum igitur videtur quod Cyrenius, dum statim post Consulatum Homonadensium Castellum expugnasset, functionem Præsidis in Syria adeptus fuerit, præcipue cum locum quasi relinquar i-

(d) *Lib. 2.*
c. 103. §. 3.

(e) *Exerc.*
I. p. 101. 2.

psi Casaubonus inter Titium & Agrippam. Et
 ut spero veniam mihi daturus est certe, Eru-
 ditus ille Argus Casaubonus si heic Cyrenium
 Titio præposuero, nam non video cur Titius
 præsidis functionem ad annum U. C. 741, occu-
 pet ideo quod ejus meminerit Josephus Lib.
 XIV. cap. 12. utpote cui succederent, Sentius
 & Quintilius Varus. Ceterum

Tecum habita, & noris, quam sit tibi curta supellex;
 Proinde rixas jam pertæsus, contentionis funem,
 quem hic porrigunt, qui pro Sentio Saturnino
 pugnant, quique pro extraordinaria functione
 Cyrenii rem agunt strenue detrecto, sedemque
 curulem cui alius infideat nemo Præsidi nostro
 admoveo. Si heic quidquam præstitum sit L.
 B. benigne id interpretare, innocuosque meos
 conatus juveniles excusa, nam

• • *Emendat [phalmata candor.]*

DEO LAUS & GLORIA.

CENSUM CYRENI

Opum

Pererudita Dissert. Acad. sub censuram vocaret
VIR Juvenis,

Morum ac Eruditionis gloria eque conspicuus,

Dn. JOHANNES FRIBERG,
Amicus & Sympatriota per dilectus

Aequitati non minus consentaneum, quam usu seculorum receptum esse novimus, ut, qui in spem Societatis humanae succrescunt, honorum & munerum publicorum candidati, aliqua ingenii Specimina publicam in lucem emittant. Quae enim stationem in republica occupabunt, aut curam gregis sacri suscipient, his non ingenia modo Disciplina futuro vitae generi convenienti fingere & formare incumbit, sed etiam de successu conatum spem concipiunt latiore, quando certissima scientiae & virtutis eorum documenta habent vel ipsi rerumpublicarum moderatores, vel alii, quibus hac diligentia morumque competit censura. TUAM, Dilectissime FRIBERG, solertiam ingeniique promptitudinem monumenta industriae, quae in locis transmarinis nostroque hoc Lyceo reliquisti pereximia, diu jam comprobant. Ast laetor ex animo, cumulum accedere laudi, quum modos, qui circa πῶντῃ ἀπογοῦσθῃ Cyrenianam, eruditorem varie torserunt ingenia, polita arte & exquisita industria solvis. Hac matre virtute! Ego protensis ad sidera palmis, Summum universi Rectorem supplex venerabor, ut praecleara, quas larga manu benignior in Te effudit natura, dotes optatum ad finem ferantur diriganturque, adeoque labores demum cum laude exantlati dignis praeiis exornentur!

Animo quam calamo promptiori occupatissimus
gratulatur

LAUR. O. HALLBORG.

VIRO Juveni Pereximio DOMINO

JOHANNI FRIBERG,

Cum eruditum de Cætaris Augusti per Cyrenium censura, ingenii atque doctrinæ specimen eruditis sifteret.

*C*æsaris heic, in Te, census, per Amice FRIBERGI,
Arguit ingenium, quod Dea docta colit,
Nostro igitur fueris nunc dignus carmine tolli,
Ni mea conamen parva Thalia vetet.
Me tamen hoc jussit Tibi pandere Phœbus Apollo
Pieris ut nectat florea ferta Tibi.
Ullius & nostrum Pallas si tempora cingat,
Te decus hoc pulcrum promeruisse canit.
Puras Castaliis hausisti e fontibus undas;
Ergo Te Pallas, Te Charites adamant.

Ita proplori amicitiaæ affectu quam proniori vena,
suo reliquorumque popularium nomine,
gratulabundus adplaudere voluit Amicus
occupatissimus.

JONAS KIELLGREN.

